

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Norsk vannressursforvaltning i lys av EUs vanndirektiv

Olje- og energiminister Thorhild Widvey

VASSDRAGSDAGANE
- 12-13 APRIL 2005 -

Naturgitte forhold i Norge

- 4000 elver drenerer til havet
- 240 000 små og store innsjøer
- Høye fossefall og dype innsjøer
- Gir et stort vannkraftpotensiale
- Avgjørende for landets utvikling og velferd
- Norge netto importør av kraft i normalår

Vann viktig for mange formål

- **Vannforsyning**
- **Fiske, fløtning/ ferdsel**
- **Jordvanning/vann til husdyr**
- **Vannkraftproduksjon**
- **Oppdrettsvirksomhet**
- **Friluftsliv og turisme**
- **Landskapselement**
- **Bevaring av biologisk mangfold**
- **Internasjonalt verneansvar**
- **Forskning og undervisning**

Foto: Statkraft /Storglomvatn

OEDs sektoransvar

- **Sikker energiforsyning**
 - nye miljøvennlige teknologier
 - utnytte allerede utbygd vannkraft
 - modernisere/oppruste
 - stimulere til flere mikro-, mini- og småkraftverk
 - innføre marked for elsertifikater

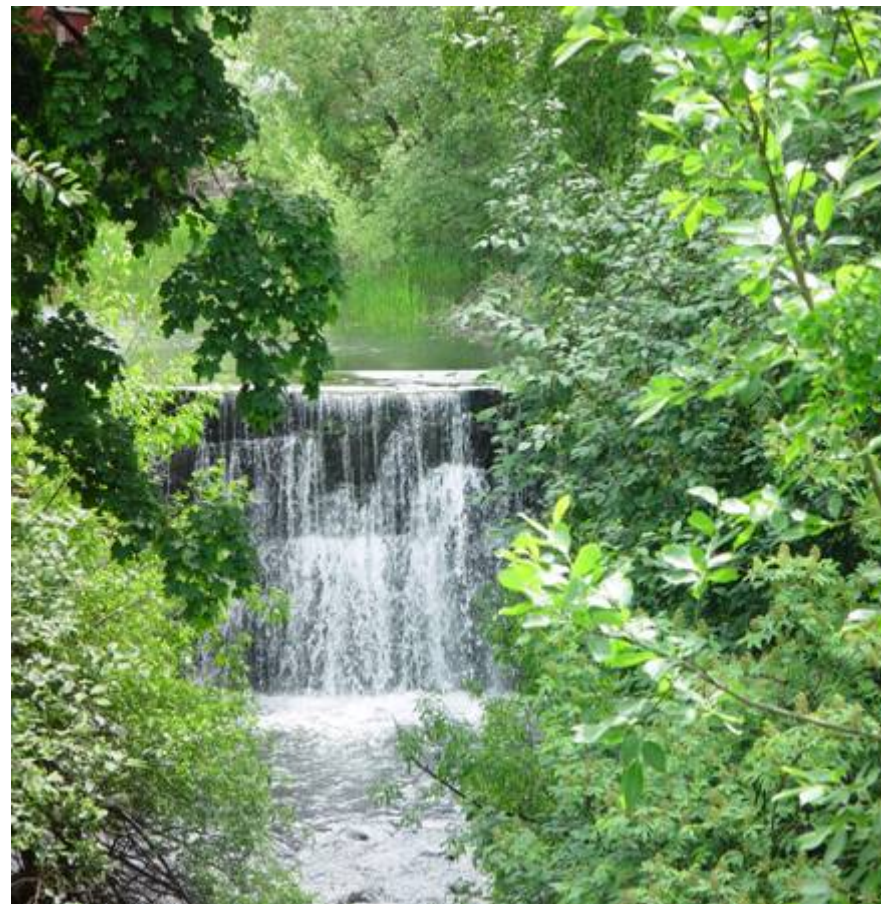
OEDs sektoransvar forts.

- Effektiv og bærekraftig ressursutnyttelse
- Sikkerhet langs vassdrag og ved vassdragsanlegg
- Vern av verdifull vassdragsnatur

EUs vanndirektiv

- **Rammedirektiv**
- **Bevare, beskytte og forbedre vannforekomstene**
- **Vedtatt i 2000, men ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen**
- **Implementeringsarbeidet går sin gang**
- **Berører ulike myndigheter**
- **MD – koordineringsansvar**

Direktivet krever:

- **Helhetlig nedbørfeltvis forvaltning:**
 - Karakterisering av vannforekomstene
 - Vurdering av menneskelig aktivitet og påvirkning
 - Fastsetting av operative miljømål
 - Utarbeiding av tiltaksprogrammer og forvaltningsplaner
 - Overvåkning
 - Rapportering tilbake til EU-systemet

Hva blir egentlig nytt?

mye blir tilsynelatende som før:

- **Kreves ingen lovendringer**
- **Opprettes ingen nye myndighetsorganer**
- **Norge har de nødvendige virkemidler**
- **Dagens ansvarsdeling mht lov og virkemidler ligger fast**

.....men fokus vil likevel endres mot:

- **Mer helhetlig/nedbørfeltvis ressursforvaltning**
- **Mer kunnskapsbasert forvaltning**
- **Bevisstgjøring av mål og prioritering av tiltak**
- **Bedre integrert forvaltning mellom sektorer**
- **Sterkere involvering og medvirkning fra alle brukerinteresser**
- **Synliggjøring av innsats/manglende innsats gjennom regelmessig rapportering**

Eksisterende styringsverktøy under OED

Juridiske:

- energi- og vassdragslovgivningen
- formål og virkeområde i vannressursloven overlapper ganske godt med direktivet
- alminnelige bestemmelser om adferd
- adgang til å sette kvalitetsmål
- konsesjonsbehandling/vilkår
- krav til minstevannføring
- revisjon
- innkalling/omgjøring
- særskilte regler for vernede vassdrag

Andre virkemidler

Politiske:

- Stortingets sektorplaner, eks: Verneplan/ Samlet Plan
- Rikspolitiske retningslinjer

Økonomiske:

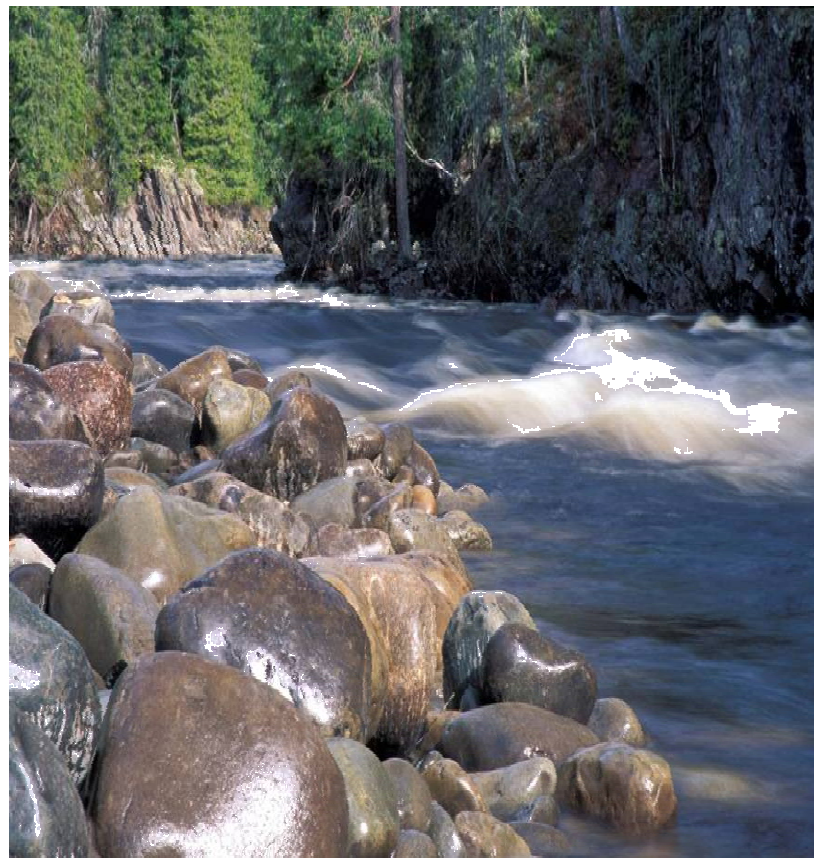
- bevilgninger/ tilskudd
- avgifter
- betaling for bruk

Implementeringen

OED følger opp:

- **Implementeringsforskrift**
- **Høringsnotat**
- **RPR/ om ambisjonsnivå**
- **Følge arbeidet for en felles implementeringsstrategi**

Implementeringen forts.

NVE følger opp:

- Karakteriseringen
- Overvåkningssystem
- IKT-arbeidet
- Pilotstudie
- Strategi for involvering
- Regionalt planarbeid
- Internasjonalt arbeid

Oppsummering av hovedpunkter

- **Direktivet er et rammedirektiv**
- **Må tilpasses nasjonale forhold**
- **Legger til rette for både bruk og vern**
- **Må ikke svekke kraftbalansen**
- **Norge har de nødvendige lov- og virkemidler**
- **Mer kunnskapsbasert og helhetlig vannressursforvaltning**

Hovedbudskapet for den framtidige vannressursforvaltningen må bli...

- ...at vi skal bruke eksisterende styringsverktøy i tråd med direktivet
- ...at dette må gjelde for alle typer tiltak
- ...at dette må iakttas av alle berørte myndigheter
- ...at dette skal skje innenfor rammene av et moderne samfunn og de krav som settes til miljø, velferd, utvikling og produktivitet

